

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Keskustelutilaisuus TELMA –koulutuksen perusteiden uudistamistarpeista

28.3.2023

Tarja Heikkinen ja Tiina Kärkkäinen
Opetushallitus

Keskustelutilaisuuden ohjelma ja puheenvuorot

- 14.00 Tapahtuman avaus Tarja Heikkinen ja Tiina Kärkkäinen, Opetushallitus
- 14.10 Koulutuskeskus JEDU, koulutusjohtaja Riikka-Kaisa Nuolioja ja lehtori Riitta Rajamäki
- 14.30 Ammattiopisto Luovi, opintopäällikkö Pirjo Ruha
- 14.50 Ammattiopisto Spesia, koulutuspäällikkö Tiina Vuori
- 15.10 Kommentit, kysymykset, perusteprosessin kulku ja jatkotyöskentely
- 15.30 Tapahtuman päätös
- Jatkotapaaminen 3.5.2023 kello 14.00 Teams

TELMA –koulutuksen perusteiden vaiheita

- 17.3.2000 vahvistettiin valmentavan ja kuntotuttavan opetuksen ja ohjauksen koulutuksen perusteet
- 1.8.2000 opetussuunnitelman perusteet: Valmentava I ja Valmentava II
- 1.8.2010 opetussuunnitelman perusteet: Valmentava I ja Valmentava II
- 1.8.2015 koulutuksen perusteet: Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus
- 1.1.2018 koulutuksen perusteet: Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus (TELMA)

1.8.2000 Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (valmentava II). Koulutuksen laajuus 40-120 opintoviikkoa. Jatkuva arviointi, sanallinen arviointi, itsearviointi.

Opintojen opintokokonaisuudet	Laajuudet päätetään yksilöllisesti
Tiedolliset valmiudet	Äidinkieli ja viestintä Matematiikka Tietotekniikka
Yhteiskuntavalmiudet	Yhteiskunnalliset palvelut ja toimintatavat
Työtaidot ja ammattiopinnot	Työyhteisön pelisäännöt, ammatillinen opetus
Vuorovaikutustaidot	Sosiaalinen viestintätaito, käyttäytymistavat, tasavertaisuus
Toiminnalliset perusvalmiudet	Motoriset taidot, päivittäistaidot ja asumisvalmennus, vapaa-ajan taidot, elämänhallinta
Vapaasti valittavat opinnot	

1.8.2010 Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus 40-120 ov opintojen muodostuminen. Osaamisen arviointi sanallinen, tarvittaessa kuvallinen, suhteutettuna tavoitteisiin yksilöllisesti ja joustavasti.

Opintojen muodostuminen	Suunnitellaan yksilöllisesti ja joustavasti
Opiskeluvalmiudet	Oppimaan oppiminen Viestintä ja vuorovaikutus Toinen kotimainen kieli ja/tai vieraat kielet Matematiikka Tietotekniikka
Toimintakyvyn edistyminen	Yhteiskunnassa toimiminen Itsetuntemus ja sosiaaliset taidot Arkielämän taidot ja itsenäisen asumisen valmiudet Vapaa-aika Liikunta ja motoriset taidot Terveystieto Taide ja kulttuuri
Työelämävalmiudet	Työelämätaidot ja työelämään valmentautuminen
Valinnaiset opinnot	

1.8.2015 Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus.

- Koulutuksen laajuus on 60 osaamispistettä. Koulutus muodostuu pakollisista ja valinnaisista koulutuksen osista. Koulutuksessa on kolme pakollista osaa ja valinnaisia osia.

Pakolliset koulutuksen osat	Osaamistavoitteet	40-60 osp
1. Toimintakyvyn vahvistaminen	Liikunta, motoriset taidot, itsetuntemus, sosiaaliset taidot, vapaa-ajan toiminta, yhteiskuntatietous, kansalaistaidot	15-25 osp
2. Opiskeluvalmiuksien vahvistaminen	Oppimaan oppiminen, viestintä, vuorovaikutus, tietotekniikka, tiedonhankintataidot	10-15 osp
3. Työelämään valmentautuminen	Työelämävalmiudet	15-20 osp
Valinnaiset koulutuksen osat	Valinnaiset koulutuksen osat on nimettävä, määriteltävä osaamispisteet, osaamistavoitteet ja osaamisen arviointi	0-20 osp

1.1.2018 Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus (TELMA)

- Koulutuksen laajuus on 60 osaamispistettä ja koulutus muodostuu kokonaan valinnaisista koulutuksen osista. Osaamisen arviointi sanallinen, tarvittaessa kuvallinen, opiskelijan osaamista verrataan koulutuksen perusteiden pohjalta laadittuihin opiskelijan henkilökohtaisiin osaamistavoitteisiin.

Valinnaiset koulutuksen osat	Osaamistavoitteet	60 osp
Ammatillisen toimintakyvyn vahvistaminen	Liikunta, liikkuminen ja motoriset taidot, itsetuntemus ja sosiaaliset taidot, arjen käytännön taidot, vapaa-ajan toiminta	0-25 osp
Opiskeluvalmiuksien vahvistaminen	Oppimaan oppiminen, viestintä, vuorovaikutus ja kommunikaatio, tietotekniikka ja tiedonhankintataidot, matematiikan taidot	0-15 osp
Työelämään valmentautuminen	Työelämävalmiudet	0-20 osp
Muut valinnaiset koulutuksen osat	Valinnaiset koulutuksen osat on nimettävä ja niille on määriteltävä osaamispisteet, osaamistavoitteet ja osaamisen arviointi.	0-20 osp

Koulutuksen perusteet tulevaisuudessa?

Perusteprosessin kulku

Perusteprosessi

Perusteiden
uudistamistarpeen
toteaminen

Perustetyön
suunnittelu ja
käynnistäminen

Perusteiden laadinta

Toimeenpano

Sisältö ja rakenne

- säädösmuutokset
- koulutuspolitiikka, kansalliset strategiat ja ohjelmat
- työelämän antama palaute ja esille nostamat osaamistarpeet
- muu palaute perusteiden sisällöstä ja toimivuudesta
- ennakoitietä

Projektin suunnittelu

- alustava projektisuunnitelma ja aikataulutus perusteoprosessille (päivittyy projektin aikana)
- alustava suunnitelma työn edellyttämästä asiantuntijaverkostosta
- päätös projektin käynnistämisestä

Asiantuntijaverkoston hankinta

Työn käynnistäminen

- verkoston työskentelytavoista sopiminen ja organisoituminen (esim. työ- ja ohjausryhmien kokoaminen)
- sisältöohjeeseen perehdytys
- tieto perustetyön käynnistymisestä eri sidosryhmille ja tiedot perustetyöstä OPH:n verkkosivulle

Valmistelu

- kommenttien koonnit, kyselyjen ja haastattelujen toteuttaminen yksityiskohtien valmistelemiseksi
- perusteluonnokset
- valmistelutilanteesta viestiminen (sis. myös verkkosivut)
- projektisuunnitelman päivittäminen

Kuuleminen:

- lausuntopyyntö
- lausuntojen koonti

Perusteista päättäminen

- OPHn johtoryhmä

Perusteiden julkaiseminen

- ePeruste
- VOS ja KOSKI-yksiköt
- Opintohallinto-ohjelmien toimittajat

Tiedottaminen

- koulutuksen järjestäjät
- tiedotteet ja uutiset

Informaatio-ohjaus

- webinaarien ja infotilaisuuksien toteuttaminen
- uudistusta esittelevät materiaalit

Jatkotapaaminen 3.5.2023 kello 14.00

- Mitä voidaan muuttaa perusteissa
- Mitkä asiat vaativat lakimuutoksen
- Ammatillisen koulutuksen suomenkielisen ja ruotsinkielisen yksiköiden yhteinen näkemys tai päätös TELMA -koulutuksen perusteiden uudistamisesta
- Tarvelähtöisyys
- Alustava projektisuunnitelma
- Alustava aikataulutus perusteprojektille -> milloin uudistetut perusteet käyttöön?
- Alustava suunnitelma työn edellyttämästä asiantuntijaverkostosta
- Huomioitavat asiat 18.4.2023: ammatillinenkoulutus@oph.fi

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos

